

Verksamhetsberättelse för 1990

Vattenvårdskommittén har under året bestått av följande personer:

<u>Ordinarie ledamöter</u>	<u>Suppleanter</u>	<u>miljö- och hälso- skyddsnämnd</u>
Bo Lindblom, vice ordf	Eva von Wachenfelt,	Eslöv
Björn Möller	Lars Bengtsson,	Kävlinge
Bengt Adolvsson, ordf	Peter Weibull-Bernström,	Landskrona
Karl-Erik Kruse	Rolf Jonsson,	Svalöv

Arbetsgruppen har bestått av följande tjänstemän:

<u>Representant</u>	<u>Ersättare</u>	<u>Miljö- och hälso- skyddsförvaltning</u>
Eva Tronarp	Anna Wilhelmsson-Göthe	Eslöv
Inga Bohlin	Matz Hagberg	Kävlinge
Högni Hansson	Ulla Henriksson	Landskrona
Thomas Arnström	Petter Ljungberg	Svalöv

Cecilia Backe och senare Lars Johansson har deltagit i arbetsgruppen för Kävlinge som ersättare för Inga Bohlin.

Årsmötet

Årsmötet hölls den 22 mars 1990 i Landskrona.

Till ordförande i kommittén till nästa årsmöte valdes Bengt Adolvsson, Landskrona och till vice ordförande Bo Lindblom, Eslöv.

Till sekreterare till nästa årsmöte utsågs Högni Hansson, Landskrona. Ordförande, vice ordförande och sekreteraren utsågs till fimatecknare var för sig.

Ekonomi

Vattenkontroll	187.164 kr
Åtgärdsinsatser	59.500 kr
Tvättmedelsbroschyr	32.000 kr
Vattenföringsstation	31.242 kr
Öresunds vattenvårdsförbund	<u>37.650 kr</u>
	349.102 kr
Bidrag från länsstyrelsen	<u>30.000 kr</u>
Totalkostnad	<u>319.102 kr</u>

Kostnaden fördelades jämt på respektive kommun, dvs 79.775 kr per kommun.

Fiskundersökningar genomfördes inte under året som planerat och budgeterats för 8.600 kr. Undersökningen planeras under 1991.

Kommitténs kostnader för tvättmedelsbroschyren omfattar framtagandet av broschyren och tryckning av 6000 exemplar avsedda för hushåll med enskilda avlopp inom avrinningsområdet. Miljö- och hälsoskydds nämnderna har bekostat distributionen av broschyrerna och tryckning av de exemplar utöver de 6000 som behövdes för avrinningsområdet.

Vattenkontrollen

Resultaten från 1990 års vattenkontroll kan sammanfattas enligt följande: Vattenföringen var avsevärt större än föregående år. Årsmedelvattenföringen var 3,6 m³/s mot endast 2,2 m³/s 1988. Den högre vattenföringen bidrog till en betydligt större uttransport av kväve och fosfor. Totalt var kväve- och fosfortransporten till Öresund 950 resp 17 ton. Den högsta månadstransporten ägde rum i september som ett resultat av mycket höga halter och en kraftig topp i vattenföringen.

Kväve- och fosforhalterna i vattensystemet var vid de flesta tillfällen mycket höga vid nästan samtliga provpunkter. Liksom tidigare år avviker dock den sk referenspunkten 28:2 i skogsbäcken vid Trolleholm genom betydligt lägre halter. Kvävekoncentrationen ligger här 5-7 ggr lägre och fosforkoncentrationerna 2-3 gånger lägre än övriga provlokaler.

Resultaten från den nya provpunkten i Välabäcken, som rinner genom ett område med intensivt jordbruk visar på mycket höga halter av framför allt kväve där maxhalten ligger ca 30 ggr över det naturliga bakgrundsvärdet.

Syrgasförhållandena har varit tillfredsställande i hela vattensystemet under hela året.

Analyserna av bekämpningsmedel på prov från Saxån vid Häljarp resulterade i detekterbara halter av sex olika bekämpningsmedelsrester: atrazin, terbutylazin, mekoprop, MCPA, diklorprop och bentazon.

Metallanalyserna i utplanterad vattenmossa visade på förhöjda halter i förhållande till bakgrundsvärdena framför allt i Svalövsbäcken nedströms Svalöv och i Saxån nedströms Eslöv.

Undersökning av bottenfauna gav likartat resultat som tidigare år dvs en mycket individ- och artrik bottenfauna i Saxån vid pkt 16 medan djursamhällena i Svalövsbäcken och i Saxån nedströms Eslöv visade de tydligaste tecknen på påverkan av föroreningar.

Åtgärdsprogrammet

Kommittén erhöll bidrag från landstingets miljövårdsfond på 1.142.000 kr för åtgärder längs vattendragen. Bidraget skall täcka anläggningskostnader för åtgärder i form av skyddszoner, dammar, översilningsområden m m längs i första hand Långgropen i Eslöv, Välabäcken i Kävlinge, Örstorpsbäcken i Landskrona och Svalövsbäcken i Svalöv.

Två markägare har erhållit bidrag av fondpengarna sammanlagt 106.500 kr för dammbygge och skyddszoner. Den ene har mark vid Örstorpsbäcken, den andre i Välabäcken.

Kommittén har varit i kontakt med markägarna längs de fyra biflödena och informerat om projektet. Ekologgruppen har anlåtats för detaljprojektering och rådgivning i varje enskilt fall.

Flertalet markägare och arrendatorer längs Välabäcken och Örstorpsbäcken har förklarat sig intresserade av att vidta åtgärder. Det omfattar hälften av sträckan i respektive biflöde. Vid Långgropen i Eslöv har en markägare visat intresse av åtgärder som omfattar stora områden. I Svalöv pågår diskussioner om konkreta åtgärder på ett antal ställen.

Det var kommitténs förhoppning att kommunerna skulle anslå medel för att ersätta markägare och arrendatorer för de kostnader omläggning av marker innebär (driftkostnader). Miljövårdsfondens bidrag täcker endast anläggningskostnaderna. Landskrona kommun har anslagit 400.000 kr för ändamålet och Svalövs kommun har ställt i utsikt 300.000 kr ur kommunens miljöfond. Eslövs och Kävlinge kommuner har beslutat att inte anslå medel till projektet under 1991. Kommittén har skrivit till kommunstyrelserna i Eslöv och Kävlinge och begärt att

4
beslutet skall omprövas. Något svar har ännu inte kommit när detta skrivs.

Två forskare vid Lunds Universitet har erhållit forskningsbidrag för att studera effekterna av åtgärderna.

Tvättmedelsbroschyren

Kommittén anlidade Ekologgruppen för att ta fram en broschyr om miljövänligare tvättmedel, framför allt fosforfria alternativ. Stor del av fosforbelastningen på vattendragen härrör från enskilda hushåll som inte är anslutna till kommunala reningsverk. Mer än hälften av hushållens fosforutsläpp härstammar från tvättmedel och maskindiskmedel.

Tvättmedelsbroschyren delades ut till ca 45.000 hushåll i de fyra kommunerna, varav kommittén bekostade tryckning av 6000 exemplar som delades ut till hushåll med enskilda avloppsanläggningar inom Saxån-Braåns avrinningsområde. Ett stort antal hushåll anslutna till kommunala avloppsreningsverk har även fått informationen.

Kampanjen har väckt uppmärksamhet i olika delar av landet och en del förfrågningar har kommit om att få använda broschyren i andra kommuner.

Öresunds vattenvårdsförbund

Kommittén beslöt vid årsmötet att stanna ett år till i Öresunds vattenvårdsförbund och återuppta frågan om medlemsskap på nästa årsmöte.

Kommittén framförde till förbundet att avgiften för kommittén borde vara 10.000 kr och inte 20.000 kr som föreslagits av förbundet. Kommittén ansåg att avgiften till förbundet tog resurser från angelägna uppgifter i och i anslutning till vattendragen. Vattenvårdsförbundets stämma beslutade att avgiften för kommittén skall vara 20.000 kr.

Kommittén framförde att Öresunds vattenvårdsförbund borde utökas med representanter för olika medborgarintressen, ideella organisationer (naturskyddsföreningar m fl), intresseorganisationer (yrkesfiskare m fl). Dessa medlemmar borde ha full rösträtt men inte betala någon avgift. Detta vann inte något gehör vid stämman.

Kommittén framförde även att det förslag till kontrollprogram som hade redovisats måste betraktas som minimiprogram. Det sämre kunskapsläget i Skälderviken kunde inte tas till intäkt för att sätta målet lågt när det gäller kontrollen i Öresund. Förslaget når inte upp till den nivå som kommittén ansåg vara nödvändigt i sin skrivelse i maj 1988. Kommittén upprepade därför sitt förslag om ett vetenskapligt seminarium för att

diskutera framtida kontrollprogram. Ett seminarium hölls i Malmö den 13 december 1990. Det framgick vid det seminariet att uppfattningarna går i sår när det gäller tolkningen av hur miljösituationen är i Öresund mellan den danska och den svenska huvudmannen för miljöövervakningen i sundet. Kontrollen på den danska sidan sköts uteslutande av statliga och regionala myndigheter utan inblandning av förorenande företag eller kommunala reningsverk. De danska resultaten visar en att en försämring har skett de senaste åren, medan Öresunds vattenvårdsförbunds representant redovisade resultat som tyder på att närsaltshalterna i Öresund har sjunkit det senaste årtiondet. En granskning av resultaten från den danska och svenska sidan visar att en man haft en negativ utveckling av miljösituationen i sundet de senaste 15 åren.

Högni Hansson
sekreterare i kommittén